

Minta az „Észszerű” feladathoz:

ÉSZSZERŰ?

Ízelítő a 2016-os helyesírási szabályzat újdonságaiból

Vastag betűvel szedjük az új szabályzat szerinti írásmódot (ezek csak példák, nem teljes listák).
A két vagy több módon is helyesen írható változatokat / jellel kapcsoltuk össze.
A korábbi alakokat zárójelbe tettük.

dűhvel / dühhel, méhvel / méhhel

de: csehvel, pléhvel

egyre elterjedtebb, de még nem általános az eredetileg néma h ejtése a szavak végén

Alperes, Eladó, Szerző

a köznevek továbbra sem kezdhetők nagybetűvel, de a szabályzat elfogadja, hogy hivatalos iratokban ez szokássá válik

a Kutatóintézet, a Bizottság

a kisbetűs kezdés marad általános, de a szabályzat ott is elfogadja a nagybetűt az intézmények vagy szervezeti egységeik nevében, ahol eddig nem

21 126 / 21.126

szóköz: helyett "esetleg ponttal" is tagolhatók a számok

10.35 / 10:35

nemcsak ponttal, hanem már kettősponttal is el szabad választani az órát és a percet jelölő számot

Kossuth rádió, de: Klasszik Rádió

Nádor terem, de: Derkovits Terem

aszerint kis- vagy nagybetűs a "köznevi tag", hogy a név önálló intézményt jelent-e vagy csak valaminek egy részét

Mariann-nal, Biliké-kel, Szerelmes szonett-tel

a címekre és a magyar utónevekre, illetve általában az összes tulajdonnévre kiterjesztették ezt a kötelezős ragozást, hogy felismerhető legyen az eredeti (például hogy Adriennről vagy Adriennről van-e szó); nem lett viszont semmi az -i végű helyiségnévek felismerhetőségét célzó "budakeszi" típusú írásmódból

ésszerű, gipszszerű

a "képzőszzerű utótag" (1954 óta ez volt a -fajta, -féle, -nemű, -rét, -rétű, -szerű besorolása) rövid pályafutása véget ért, ismét összetétel utótagjának tekintik ezeket, de ez csak ott tűnik fel, ahol immár nem olvad egybe két sz., ha találkozik

advent / ádvent, árbcé (árbcé), búra (bura), fridzsider (frízsider), immunis (immúnis), intellektuel / entellektüel, sátánizmus (satanizmus)

az ejtéshez igazították néhány tucatszói szó helyesírását

elsőfokú, feketedoboz, keménytojás, nagyrotörő, szabadvers - házi nyúl, cserben hagy, csoda szép, fejbe lítés, légi forgalmi társaság, sorba állás, sós percc

többféle okból változtatott a külön- és egybeírás

május elsején / 1-jén / 1-én

másodiki / 2-i / másodikai / 2-ai

elöntetlen maradt a vita, hogy az elseje / betűje a szótőhöz vagy a toldalékhoz tartozik-e

e-mail / imél, e-mail-cím / imélcím, hacker / hekker, spray / spré / szpré, szalsza / salsa

egyes idegen szavak meghonosodásának állását tükrözik az alternatívák, de nem szerepel a szótárban például sem e-book, sem fbuk

örökkön örökké, setesuta

a kötőjelüket elvesztő szavak most hol külön-, hol egybeírandók

BÜÉK (b.é.é.k.)

bár a "közszói betűszók" kisbetűsek, az AkH néhány elterjedt esetről immár elfogadja: "nem helytelenek" a nagybetűsek sem

CIB-bank (CIB bank)

már nem kell figyelni arra, hogy a betűszóban megbújik-e az a szó, amely egyúttal az utótag is, ezennél mindig kötőjel dukál

kapitálchesn, senior, Čapek, Łódź, Mărășești

a latin betűs írású nyelvek szavában immár alkalmazni kell a magyarban nem használatos mellékjeleket is, de a köznevek elején a nagy kezdőbetűt nem

L / ld., o. / old., r.k. / róm.kat.

ugyanannak a szónak lehet többféle rövidítése is, ez is alkalmazkodás a szokásokhoz